

Aikuisssosiaalityö ja sosiaalinen kuntoutus

opetussuunnitelma

2025–2027

Valtakunnallinen sosiaalityön yliopistoverkosto

ERIKOISSOSIAALITYÖNTEKIJÄN KOULUTUS

**AIKUISSOSIAALITYÖ JA SOSIAALINEN KUNTOUTUS
-ERIKOISALAN
OPETUSSUUNNITELMA 2025—2027**

Aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen erikoisalan opetussuunnitelman (70 op) rakenne:

1 ERIKOISALAOPINNOT (40 op)

- 1.1 Aikuissosiaalityön tehtävä ja paikka yhteiskunnassa (5 op)
- 1.2 Sosiaalinen kuntoutus toimijuuden ja osallisuuden vahvistajana (5 op)
- 1.3 Psykososiaalinen työote (5 op)
- 1.4 Asiakkaiden ja työntekijöiden oikeudet ja vastuut (5 op)
- 1.5 Erityisen tuen tarve ja omatyöntekijyys (5 op)
- 1.6 Aikuissosiaalityön kohdeilmiöt, orientaatiot ja menetelmät (5 op)
- 1.7 Haavoittuvuus ja trauman kohtaaminen (5 op)
- 1.8 Yhteisöllinen ja alueellinen työote (5 op)

2 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOPINNOT (20 op)

- 2.1 Aikuissosiaalityön tutkimusperustainen kehittäminen ja johtaminen (10 op)
- 2.2 Vuorovaikutuksen ja kohtaamispaikan tutkimus tietoperustaisen aikuis-sosiaalityön vahvistajana (5 op)
- 2.3 Sosiaalityöntekijät ja asiakkaat tiedon tuottajina ja yhteiskunnallisina vaikuttajina (5 op)

3 TIETEELLIS-KÄYTÄNNÖLLINEN LOPPUTYÖ (10 op)

ERIKOISSOSIAALITYÖNTEKIJÄN KOULUTUS

Erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettavia, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä pitkäkestoisia koulutuksia, joilla vastataan korkeakoulujen ja työelämän yhdessä määrittämiin työelämän osaamistarpeisiin.

Yliopistojen erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija aiemman koulutustaustansa ja työkokemuksensa pohjalta 1) kykenee toimimaan vaativissa asiantuntijatehtävissä määritellyllä työelämän osa-alueella, 2) hallitsee asiantuntijaroolin edellyttämän tieteellis-ammatillisen erikoisosaamisen ja sen yhteydet toimintaympäristöön, 3) pystyy tieteellistä tutkimustietoa tai taiteellisen toiminnan menetelmiä hyödyntäen analysoimaan, arvioimaan ja kehittämään erikoistumisalansa ammatillisia käytäntöjä ja 4) kykenee toimimaan yhteisöissä ja verkostoissa oman erikoistumisalansa asiantuntijana (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista 794/2004; 20 a §).

Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka ovat suorittaneet yliopistollisen maisterin tutkinnon, joilla on oikeus harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa (Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015, 7 §) ja joilla on työkokemusta sosiaalityön tehtävistä.

AIKUISSOSIAALITYÖN JA SOSIAALISEN KUNTOUTUKSEN ERIKOISALA

Aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen erikoistumiskoulutus kohdentuu haavoittuvissa tilanteissa elävien aikuisten parissa tehtävään sosiaalityöhön. Aikuissosiaalityö ymmärretään laajasti kaikenikäisten aikuisten ja moninaisen aikuisväestön parissa tehtävänä sosiaalityönä. Opinnoissa tarkastellaan sosiaalista kuntoutusta toimintana, jonka tavoitteena on sosiaalisen toimintakyvyn moniulotteinen vahvistaminen. Moniulotteisuudella tarkoitetaan vuorovaikutteisuu-den ja suhteisuuden ymmärtämistä sekä tulkitsemista yhteiskunta-, yhteisö- ja yksilötasoilla.

Erikoistumiskoulutuksessa aikuisten parissa tehtävää sosiaalityötä lähestytään globaalien ja kansallisten muutosprosessien ymmärtämisen, palvelujärjestelmän kriittisen tarkastelun ja vaikuttavuuden arvioinnin sekä ammatillisten vuorovaikutustaitojen syventämisen ja menetelmällisen kehittämisen näkökulmista.

Aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen erikoisalan koulutustarpeen taustalla ovat ajankohtaiset osaamisvaatimukset, jotka liittyvät sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden organisoitumiseen ja kehittämiseen hyvinvointialueilla.

Erikoistumiskoulutuksen tarkoituksena on vastata aikuisten parissa tehtävän sosiaalityön palvelurakenteissa ja työprosesseissa tapahtuviin moninaisiin muutostaasteisiin. Lisäksi koulutuksen tavoitteena on tunnistaa yksilöiden kasautuneet ongelmat ja erityisen tuen tarpeet sekä tuottaa tutkimusperustaista osaamista niiden kohtaamiseen ja lieventämiseen aikuissosiaalityön keinoin.

Erikoistumiskoulutuksessa paneudutaan aikuissosiaalityön eri kohdeilmiöiden ja asiakasryhmien erityistarpeisiin, auttamiskeinoihin ja tuen menetelmiin sekä niiden kehittämiseen. Näitä käsitellään muun muassa pitkäaikaistyöttömyyteen, päihde- ja mielenterveysongelmiin ja pitkäaikaissairauksiin, vammaisuuteen tai ikääntymiseen liittyen. Toimintakyvyn heikkeneminen, köyhyys, yksinäisyys, huono-osaisuus ja syrjäytymisriskien kasvu luovat tarvetta sellaiselle erikoisosaamiselle, johon sosiaalityön maisterikoulutus ei yksistään tarjoa riittävästi valmiuksia.

Erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on tuottaa asiantuntijoita, joilla on tiedolliset, taidolliset ja tutkimukselliset valmiudet toimia erikoisosaamista vaativissa sosiaalityöntekijän tehtävissä laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän eri osa-alueilla, työhallinnossa, kuntoutuksen organisaatioissa sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöissä.

Osaamistavoitteet

Työelämätarpeisesti muodostetut osaamistavoitteet mahdollistavat opintojen muotoilemisen opiskelijälähtöisesti. Opiskelijat suuntaavat opintojaan oppimistehtävissään ja lopputyössään omien työelämätarpeidensa, oppimistavoitteidensa ja intressiensä mukaisesti. Opinnot suoritettuaan sosiaalityöntekijä hallitsee aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen tutkimuksellisen perustan ja omaa erityisasiantuntijuuden palvelujen kehittämis- ja tutkimusosaamiseen. Koulutusalan erikoissosiaalityöntekijällä on korkeatasoiset tiedolliset ja taidolliset valmiudet vaativaan vuorovaikutus- ja muutostyöhön, asiakkaan sosiaalisen toimintakyvyn ja sosiaalisen kuntoutuksen edistämiseen, omatyöntekijänä toimimiseen sekä monialaisten aikuissosiaalityön palvelukokonaisuuksien koordinointiin, kehittämiseen ja johtamiseen. Osaamistavoitteet jakautuvat neljään päätavoitteeseen sekä niitä tukeviin ja tarkentaviin osatavoitteisiin:

1. Hallitsee aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen ajankohtaisen tutkimuksellisen ja teoreettisen keskustelun

- tuntee sosiaalityhteellisen ja sosiaalityön tieteenalan ajankohtaisen tutkimuksen aikuissosiaalityöhön liittyvistä palvelurakenteiden muutoksista sekä aikuissosiaalityön asiakasryhmien erityisyydestä ja kuntoutumis- ja muutosprosesseista
- tunnistaa aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen monialaiseen asiantuntijuuteen liittyvät odotukset ja vaatimukset
- pystyy soveltamaan sosiaalityön uusinta tutkimuksellista ja teoreettista tietoa omassa työssä ja sen kehittämisessä

2. Kykenee toimimaan aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen vaativissa erityisasiantuntijatehtävissä

- kykenee yhdistämään aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen käsitteelliset ja toiminnalliset lähtökohdat erityistä tukea tarvitsevien aikuisien parissa tehtävässä sosiaalityössä
- syventää ymmärrystään ja osaamistaan huono-osaisuutta tuottavista ja huono-osaisuuteen vaikuttavista tekijöistä (esim. päihde- ja mielenterveysongelmat, pitkäaikaistyöttömyys, asunnottomuus, vammaisuus, työkyvyttömyys, yksinäisyys, pakolaisuus, lähisuhdeväkivalta, rikostaustaisuus) ja tunnistaa niiden vaikutukset ihmisten elämään ja arkeen
- osaa soveltaa ja kehittää aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen työmenetelmiä (esim. terveydenhuollon ja kuntoutuksen sosiaalityö, gerontologinen sosiaalityö, maahanmuuttajasosiaalityö, päihde- ja mielenterveyskuntoutus, väkivaltatyö, rikosseuraamusalan työ ja asumissosiaalinen työ)
- syventää ymmärrystään ja erityisosaamistaan psykososiaalisesti kuormittuneiden, traumatisoituneiden ja marginalisoituneiden asiakkaiden ja heidän läheissuhteidensa kohtaamisesta ja tukemisesta
- omaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet arvioida erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden sosiaalisen kuntoutumisen tarpeita sekä vahvistaa heidän kykyään selviytyä arkipäivän toiminnoista ja vuorovaikutussuhteista

3. Hallitsee aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen palvelujen sekä palveluketjujen toteuttamisen ja kehittämisen monialaisissa toimintaympäristössä

- omaa valmiudet kehittää sosiaalityön ja -ohjauksen keinoin tehostettua tukea sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi

- kykenee koordinoimaan ja johtamaan asiakkaiden monimutkaisiin ja haastaviin tarpeisiin vastaavia palvelukokonaisuuksia yhteistyöverkostoissa
- omaa valmiudet rakenteelliseen sosiaalityöhön, jonka avulla edistetään yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta sekä tuodaan sosiaalityön asiantuntemus osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua, päätöksentekoa ja johtamista hyvinvointialueilla, järjestöissä ja yksityisellä sektorilla
- pystyy muuttuvan toimintaympäristön analysointiin sekä toimintatapojen ja työmenetelmien uudistamiseen ja yhteensovittamiseen sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelujen monialaisissa toimijaverkostoissa
- osaa suunnitella, kehittää ja toteuttaa palveluja monialaisesti yhteistyössä terveydenhuollon, työ- ja elinkeinotoimen, opetustoimen ja muiden tahojen kanssa

4. Pystyy analysoimaan, arvioimaan ja kehittämään aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen käytäntöjä ja palveluja hyödyntämällä osaamistaan ja sosiaalitieteellisiä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä

- osaa soveltaa monipuolisesti tutkimus- ja kehittämistyön menetelmiä omassa työssä ja siihen liittyvässä tiedontuotannossa
- omaa valmiudet tuottaa tietoa aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien palvelujen vaikutuksista
- omaa taidon soveltaa vaikuttavuuden arviointiin kohdentuvia mittareita monialaisen työn lähtökohdista käsin
- kykenee suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan omaan työhön liittyviä tutkimus- ja kehittämishankkeita
- osaa yhdistellä, tulkita ja soveltaa erikoisalansa asiantuntijatietoa erilaisissa monialaisissa ja monitoimijaisissa asiantuntijayhteisöissä ja asiakasverkostoissa
- kykenee johtamaan ja ohjaamaan ammattiyhteisöä, sen osaamista, tiedontuotantoa sekä kehittämisprosesseja
- osaa tehdä asiantuntijaraportteja ja -selvityksiä sekä käytäntötutkimuksia
- kykenee osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja vaikuttamaan asiantuntijana päätöksentekoon

OPINTOJEN TOTEUTUS

Aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen erikoisalan koulutuksen järjestämisestä vastaa Lapin yliopisto ja yhteistyöyliopistoina koulutuksen toteuttamisessa ovat Tampereen yliopisto ja Turun yliopisto. Opetus järjestetään opetussuunnitelman pohjalta Rovaniemellä, Turussa ja Tampereella sekä verkkovälitteisenä opetuksena.

Opetussuunnitelmassa on määritelty toteutuksesta ja järjestämisestä vastaava yliopisto kullekin opintokokonaisuudelle ja -jaksolle (LY 30 op, TAU 15 op, TY 15 op). Koulutukseen valitaan 30 opiskelijaa Lapin yliopistoon. Koulutus järjestetään yhteistyössä valtakunnallisen Sosnet-yliopistoverkoston kanssa, jota koordinoi Lapin yliopisto.

Yhteensä 70 opintopisteen laajuiset erikoistumiskoulutuksen opinnot suoritetaan 2,5 vuodessa oman työn ohessa. Koulutus alkaa syksyllä 2025, ja se suoritetaan vuosien 2025–2027 aikana monimuoto-opetuksena. Koulutus sisältää kontaktiopetusta, verkko-opetusta, etätehtäviä ja itsenäistä opiskelua mahdollistaen koulutuksen suorittamisen työn ohessa. *Kontaktiopetuksella* tarkoitetaan opetusta, jonka seuraaminen edellyttää opetukseen osallistumista tiettyyn kellonaikaan, ja jossa opetusta voidaan järjestää joko verkossa tai lähiopetuksena opintojaksosta riippuen. *Verkko-opetus* puolestaan koostuu esimerkiksi luentotalenteista, tehtävistä ja ryhmäkeskusteluista, jotka suoritetaan opintojakson kuluessa, mutta jotka eivät edellytä tarkasti aikataulutettua läsnäoloa.

Koulutus sisältää lähiopetusta Rovaniemellä, Turussa ja Tampereella, työssä oppimista ja lopputyötä tukevat ennakko- ja oppimistehtävät, vertaisohjauksen ja -arvioinnin sekä tieteellis-käytännöllisen lopputyön ja siihen liittyvän ohjauksen. Koulutuksessa hyödynnetään Lapin, Tampereen ja Turun yliopistojen opetus- ja tutkimushenkilöstön ohella muita erikoisalan asiantuntijoita. Koulutuksen ressurssina käytetään myös vertaisoppimista.

Opintojaksoihin sisältyy kirjallisuutta, joka ilmoitetaan jokaisen opintojakson alkaessa.

Loppuarviointi kaikissa opintojaksoissa on asteikolla hyväksytty/hylätty. Kunkin opintojakson oppimateriaalit ilmoitetaan Moodlessa.

OPETUSSUUNITELMA

I ERIKOISALAOPINNOT (40 op)

Specialisation studies 40 ECTS

1.1 Aikuissosiaalityön tehtävä ja paikka yhteiskunnassa (5 op)

Role and Expertise of Empowering Social Work Among Adults 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- paikantaa aikuissosiaalityön tehtävän ja paikan yhteiskunnassa
- ymmärtää eriarvoistumisen mekanismit sekä niiden merkitykset yksilön ja yhteisöjen näkökulmasta aikuissosiaalityön eettisenä ja ihmisoikeusperustaisena kysymyksenä
- analysoida asiantuntijuuden haasteita ja mahdollisuuksia aikuissosiaalityön eri toimintaympäristöissä ajankohtaisen tutkimuksen ja keskeisten teorioiden avulla.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään aikuissosiaalityön yhteiskunnallisiin tehtäviin ja toimintaan sekä asiantuntijuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin ajankohtaisen tutkimuksen ja keskeisten teorioiden avulla. Lisäksi tarkastellaan eriarvoistumisen merkityksiä sekä niihin liittyviä eettisiä kysymyksiä. Opintojaksolla orientoidutaan myös koulutuksen kokonaisuuteen ja lopputyön toteutukseen.

Suoritustavat: Luennot ja ryhmäkeskustelut. Luentoihin ja kirjallisuuteen liittyvä oppimistehtävä.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: Elokuu 2025.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.2 Sosiaalinen kuntoutus toimijuuden ja osallisuuden vahvistajana (5 op)

Social Rehabilitation, Agency and Participation 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- sosiaalisen kuntoutuksen käsitteen laaja-alaisuuden ja sen kytköksiä ja merkityksiä aikuissosiaalityölle
- suunnitella, toteuttaa ja kehittää sosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen palveluja moniammatillisesti
- analysoida haavoittuvissa asemissa olevien toimijuuden ja osallisuuden mahdollisuuksia sekä soveltaa ja kehittää niitä tukevia sosiaalisen kuntoutuksen menetelmiä.

Sisältö: Opintojaksolla sosiaalista kuntoutusta lähestytään kokoavana ja laaja-alaisena käsitteenä, jota avataan aikuissosiaalityön orientaationa ja menetelmänä. Sosiaalseen kuntoutukseen perehdytään jäsentämällä siihen liittyviä erilaisia lähestymis- ja soveltamistapoja, joilla pyritään osallisuuden lisäämiseen, elämänhallinnan tukemiseen ja sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseen.

Suoritustavat: Luennot ja ryhmäkeskustelut. Luentoihin ja kirjallisuuteen liittyvä ryhmämuotoinen oppimistehtävä.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: Marraskuu 2025.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.3 Psykososiaalinen työote (5 op)

Psychosocial Social Work 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- vahvistaa erityisasiantuntijuuttaan vaikeassa tilanteessa elävien aikuis-sosiaalityön asiakkaiden parissa tehtävässä psykososiaalisessa työssä
- tunnistaa psykososiaalisen työn haasteet ja mahdollisuudet
- arvioida, tutkia ja kehittää omaa ja työyhteisön psykososiaalisen työn osaamista.

Sisältö: Opintojaksolla perehdytään vaikeissa tilanteissa elävien asiakkaiden parissa tehtävään psykososiaalseen työhön. Lisäksi paneudutaan psykososiaalisen työotteen haasteisiin ja mahdollisuuksiin ajankohtaisen tutkimuksen avulla. Jaksolla sovelletaan psykososiaalisen työotteen käyttöä omaa asiakastapausta hyödyntäen.

Suoritustavat: Luentotallenteet, verkossa tapahtuvat ohjatut ryhmäkeskustelut, oppimistehtävä ja siihen liittyvä verkkokeskustelu.

Toteutustavat: Verkko-opetus.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Turun yliopisto.

Ajankohta: Tammikuu - helmikuu 2026.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.4 Asiakkaiden ja työntekijöiden oikeudet ja vastuut (5 op)

Rights and Responsibilities of Clients and Workers 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa yhteiskunnallisten ja palvelujärjestelmien muutosten vaikutukset oikeuksiin ja vastuisiin sekä aikuissosiaalityön työntekijöiden että asiakkaiden näkökulmista
- paikantaa keskeisen lainsäädännön oikeuksineen, velvolluuksineen, mahdolluuksineen ja rajoituksineen sekä suhteuttaa niitä sosiaalityön eettisiin periaatteisiin
- soveltaa oikeudellista ja eettistä osaamistaan erityistä tukea tarvitsevien aikuisasiakkaiden kuntoutumisen edistäjänä ja motivoijana, osallisuuden, toimijuuden ja itsemääräämisoikeuden vahvistajana sekä syrjäytymisen estäjänä.

Sisältö: Opintojaksolla perehdytään yhteiskunnallisten ja palvelujärjestelmien muutosten vaikutuksiin aikuissosiaalityön asiakkaiden ja työntekijöiden oikeuksissa ja vastuissa. Oikeuksia ja vastuita tarkastellaan erityisesti lainsäädännön ja eettisten periaatteiden näkökulmista.

Suoritustavat: Ennakkotehtävä ja siihen liittyvä kirjallisuus, luennot ja ryhmäkeskustelut.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Tampereen yliopisto.

Ajankohta: Maaliskuu 2026.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.5 Erityisen tuen tarve ja omatyöntekijäisyys (5 op)

Acting as a Key Social Worker for Clients with Special Service Needs 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- sisäistää aikuissosiaalityön asiakkuuden kriteerit ja omatyöntekijän roolin ja tehtävät erityisen tuen tarpeessa olevan asiakkaan kohtaamisessa sosiaalityön käytäntöjen ja lainsäädännön näkökulmista
- tunnistaa, keitä erityistä tukea tarvitsevat aikuisasiakkaat ovat, millaisia oikeuksia heillä on palvelujärjestelmässä, miten asiakkaiden omat toiveet ja tarpeet tulevat kuulluksi ja millaisia eettisiä kysymyksiä heidän kanssaan työskentelyyn liittyy
- jäsentää, miten työskentely erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa etenee, mikä on omatyöntekijän rooli heidän auttamisverkostonsa rakentamisessa sekä millaisia vastuita ja velvollisuuksia palvelujärjestelmän eri toimijoilla on heidän suhteensa.

Sisältö: Opintojaksolla tarkastellaan erityisen tuen tarvetta ja omatyöntekijyyttä aikuissosiaalityössä lainsäädännön, etiikan sekä sosiaalityön arkisten käytäntöjen ja kohtaamisten näkökulmista. Opintojaksolla perehdytään omatyöntekijän ja muun palveluverkoston toimintaan ja tehtäviin sekä asiakkaiden toiveiden, tarpeiden ja oikeuksien huomioimiseen erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden parissa työskennellessä.

Suoritustavat: Ryhmätyömuotoinen oppimistehtävä erikseen osoitettavan kirjallisuuden ja luentojen pohjalta.

Toteutustavat: Verkko-opetus.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Tampereen yliopisto.

Ajankohta: Huhtikuu - kesäkuu 2026.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.6 Aikuissosiaalityön kohdeilmiöt, orientaatiot ja menetelmät (5 op)

Orientations in Empowering Social Work Among Adults 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tarkastella analyyttisesti aikuissosiaalityön erilaisia kohdeilmiöitä ja ihmisten moninaisten tuen tarpeiden erityispiirteitä

- analysoida eri toimintaympäristöjen yhteisiä ydinkysymyksiä sekä niiden erityisiä painopistealueita aikuissosiaalityön kehittämisen ja orientaatioiden näkökulmista
- soveltaa aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen työorientaatioita ja menetelmiä erityisosaamista vaativissa ympäristöissä ja tilanteissa.

Sisältö: Opintojaksolla paneudutaan eri toimintaympäristöihin, orientaatioihin ja menetelmiin sekä niiden soveltamiseen aikuissosiaalityön erilaisissa kohdeilmioissa. Lisäksi perehdytään haavoittuvassa asemassa olevien kanssa tehtävän työn ydinkysymyksiin ja erityisen tuen tarpeisiin sekä vahvistetaan osaamista ihmisten tukemiseksi yksilöllisellä ja rakenteellisella tasolla.

Suoritustavat: Luennot ja ryhmäkeskustelut, ryhmämuotoinen omaan työhön kiinnittyvä, kirjallisuutta ja luentoja hyödyntävä oppimistehtävä verkossa.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: Syyskuu 2026.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.7 Haavoittuvuus ja trauman kohtaaminen (5 op)

Confronting Vulnerability and Trauma 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- kohdata vaikeassa tilanteessa elävien aikuissosiaalityön asiakkaiden haavoittuvuutta ja traumatisoitumista eettisesti kestäväällä tavalla
- tunnistaa ja ymmärtää trauman vaikutuksia asiakkaiden elämään ja osaa muodostaa asiakkaan kuntoutumisen tarpeesta lähteviä yhteistyöverkostoja
- tunnistaa sijaistraumatisoitumisen riskit ja oireet.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään haavoittuvuuden ja trauman käsitteisiin sekä paneudutaan vaikeissa tilanteissa elävien asiakkaiden ja traumatisoituneiden asiakkaiden kohtaamisiin ajankohtaisten tutkimusten avulla. Jaksolla paneudutaan sijaistraumatisoitumiseen. Opintojaksolla pohditaan traumatisoituneen asiakkaan kohtaamista aikuissosiaalityössä omaa asiakastapausta hyödyntäen.

Suoritustavat: Luennot, ryhmäkeskustelut ja ryhmämuotoinen omaan työhön kiinnittyvä, kirjallisuutta ja luentoja hyödyntävä oppimistehtävä.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Turun yliopisto.

Ajankohta: Marraskuu 2026.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

1.8 Yhteisöllinen ja alueellinen työote (5 op)

Community Social Work 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa yhteisöjen ja alueiden merkityksen osana aikuissosiaalityötä sekä ymmärtää paikallisten elinympäristöjen ja yhteisöllisten sidosten merkityksen ihmisten elämänculussa
- ymmärtää sosiaalityötä ihmisten hyvinvointiin vaikuttavana rakenteellisenä toimintana
- tarkastella erilaisten yhteisöjen parissa tehtävää sosiaalityötä erityisesti ekososiaalityön, asumissosiaalisen työn ja yhteisösosiaalityön näkökulmista.

Sisältö: Opintojaksolla perehdytään yhteisöllisiin ja alueellisiin työotteisiin sekä niiden haasteisiin ja mahdollisuuksiin ajankohtaisten tutkimusten avulla. Lisäksi jaksolla paneudutaan ekososiaalityön, asumissosiaalisen työn ja jalkautuvan sosiaalityön muotoihin. Jaksolla pohditaan yhteisöjen ja paikallisten elinympäristöjen sidosten merkitystä aikuissosiaalityössä omaa asiakastapausta hyödyntäen.

Suoritustavat: Luennot ja ryhmäkeskustelut, ryhmämuotoinen omaan työhön kiinnittyvä, kirjallisuutta ja luentoja hyödyntävä oppimistehtävä.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Turun yliopisto.

Ajankohta: Elokuu 2027.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

II TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOPINNOT (20 op)

Research and Development Studies 20 ECTS

2.1 Aikuissosiaalityön tutkimusperustainen kehittäminen ja johtaminen (10 op)

Research-based development and management in Empowering Social Work Among Adults 10 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa tutkimuksellisen tiedontuotannon ja tietokäytäntöjen lähtökohtia ja soveltamisen mahdollisuuksia aikuissosiaalityön kehittämisessä, koordinoinnissa ja johtamisessa
- hyödyntää tutkimusperustaisen tiedonmuodostuksen ja tiedonhallinnan tapoja aikuissosiaalityössä
- analysoida niukkojen resurssien, tuottavuus- ja vaikuttavuusvaatimusten ja eettisten periaatteiden välisiä jännitteitä aikuissosiaalityön kehittämisessä ja johtamisessa
- analysoida tietokäytäntöjen ja tiedontuotannon yhteyttä poliittis-hallinnolliseen ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Sisältö: Opintojaksolla syvennyttään aikuissosiaalityön tutkimusperustaisiin tietokäytäntöihin, niiden tutkimukselliseen haltuun ottamiseen ja soveltamiseen tutkimusprosesseissa (esimerkiksi kirjallisuuskatsaukset, arviointi- ja vaikuttavuustieto, kyselyt, mittarit, rekisteritutkimus). Lisäksi vahvistetaan tietopohjaa arviointi- ja vaikuttavuustutkimuksen peruskäsitteistä ja -suuntauksista sekä niiden soveltamisesta monipuolisesti arviointi- ja kehittämistyössä.

Suoritustavat: 1) Lähiopetus Rovaniemellä, sis. tutkimussuunnitelman laatiminen ennakotehtävänä, luennot ja ryhmätyöskentely (5 op) ja 2) etänä toteutettava erilliseen tehtävänantoon pohjautuva ryhmämuotoinen tehtävä ja esityseminaari (5 op)

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2pv ja verkko-opetus.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: Tammikuu 2027.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

2.2 Vuorovaikutuksen ja kohtaamispaikan tutkimus tietoperustaisen aikuis-sosiaalityön vahvistajana (5 op)

Research on Interaction and Meeting Place as a Way of Developing Adult Social Work 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa etnometodologiaan ja diskursiivisiin lähestymistapoihin nojavia institutionaalisten ja ammatillisten vuorovaikutustilanteiden tutkimusperinteitä ja tavoittaa niiden annin sosiaalityölle
- jäsentää kielenkäytön, kategorisointien ja erilaisten kohtaamispaikkojen merkityksiä sosiaalityön vuorovaikutuksessa
- soveltaa vuorovaikutuksen tutkimukseen perustuvia näkökulmia ja orientaatioita omassa työssään ja sen kehittämisessä.

Sisältö: Opintojaksolla perehdytään institutionaalisen vuorovaikutuksen tutkimuksen perinteisiin etnometodologisia ja diskursiivisia lähestymistapoja soveltaen. Opintojaksolla käydään läpi kielenkäytön, kategorisointien ja kohtaamispaikkojen merkityksiä sosiaalityön vuorovaikutustilanteille.

Suoritustavat: Ennakkotehtävä, luennot ja ryhmäkeskustelut. Luentoihin ja erikseen jaettavaan kirjallisuuteen perustuva essee.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Tampereen yliopisto.

Ajankohta: Huhtikuu 2027.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlella.

2.3 Sosiaalityöntekijät ja asiakkaat tiedon tuottajina ja yhteiskunnallisina vaikuttajina (5 op)

Knowledge Production and Advocacy in Social Work 5 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tuottaa tietoa, selvityksiä ja raportteja sosiaalityön käytännöistä ja kohdeilmiöistä vaikuttamistyön tueksi
- hallita asiakkaiden kanssa yhdessä tehtävää rakenteellista sosiaalityötä
- osallistua aikuissosiaalityötä koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Sisältö: Opintojakso syventää erityisosaamista aikuissosiaalityön tutkimusperustaisessa vaikuttamistyössä. Päämääränä on vahvistaa asiantuntijuutta asiakkaiden kanssa yhdessä tehtävässä rakenteellisessa sosiaalityössä, aikuissosiaalityön päätöksenteossa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Suoritustavat: Luennot ja ryhmäkeskustelut. Luentoihin ja kirjallisuuteen liittyvä oppimistehtävä.

Toteutustavat: Kontaktiopetus, 2 pv.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: Marraskuu 2027.

Oppimateriaalit: Ilmoitetaan Moodlessa.

3 TIETEELLIS-KÄYTÄNNÖLLINEN LOPPUTYÖ (10 op)

Scientific-practical diploma work 10 ECTS

Tavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- hyödyntää sosiaalityön ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen tuloksia ja menetelmiä
- analysoida, arvioida ja kehittää aikuissosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen ammatillisia käytäntöjä.

Sisältö: Lopputyö voi sisältää 1) työpaikalla toteutettavan kehittämistehtävän ja sen raportoinnin, 2) artikkelin vertaisarvioidussa tai muussa asiantuntijajulkaisussa, 3) vaativan tutkimus- ja/tai kehittämishankkeen suunnitelman tai meneillään olevan hankkeen raportoinnin tai 4) kirjallisuuskatsauksen tieteellisistä teksteistä. Opiskelija sopii lopputyönsä aiheen ja toteutuksen erikoisalan vastuuopettajien kanssa. Lopputyö voidaan tehdä myös yhteistyönä useamman opiskelijan kesken.

Suoritustavat: Itsenäinen työskentely. Lopputyön tekeminen tapahtuu prosessina, jonka eteneminen kiinnittyy tutkimus- ja kehittämisopintoihin.

Toteutustavat: Monimuoto-opetus, ryhmä- ja yksilöohjaus.

Lisätiedot:

Vastuutoteuttajana Lapin yliopisto.

Ajankohta: 2025–2027. Tavoitteellinen valmistumisaika syksy 2027. Lopputyöt esitellään päätösseminaarissa.